

ГЕРМАНСЬКІ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ

УДК 81'253:159.953

DOI <https://doi.org/10.52726/as.humanities/2022.4.4>

О. Ю. ГЕРАСИМЕНКО

*асистент кафедри іноземної філології, українознавства
та соціально-правових дисциплін,*

*Донецький національний університет економіки та торгівлі імені Михайла Туган-Барановського,
Кривий Ріг, Дніпропетровська область, Україна*

Електронна пошта: gerasimenko_ou@donnuet.edu.ua

<http://orcid.org/0000-0002-0539-1165>

А. М. НАЗАРЯН

*студентка III курсу кафедри іноземної філології, українознавства
та соціально-правових дисциплін,*

*Донецький національний університет економіки та торгівлі імені Михайла Туган-Барановського,
Кривий Ріг, Дніпропетровська область, Україна*

Електронна пошта: nazaryan_am@donnuet.edu.ua

<http://orcid.org/0000-0003-4090-9721>

РОЛЬ ПАМ'ЯТІ У ПРОЦЕСІ УСНОГО ПЕРЕКЛАДУ

Представлена стаття присвячена вивченню всеосяжного терміна «пам'ять», його важливості та впливу на якість усного перекладу. Окреслено, що пам'ять, як термін, відноситься до сфер психології та біології, і це поняття є не до кінця сформульованим, оскільки кожен науковець з поданих сфер по різному формулює та трактує значення пам'яті і на додаток до цього, процес запам'ятовування аналогічним чином є спірним питанням. Авторами статті обґрунтовано вплив та важливість пам'яті у процесі усного перекладу. У роботі проаналізовано наукові праці таких вчених та науковців зі сфери інтерпретування та пам'яті як: Алан Д. Беддлі, Робертс, Фернандес і Кернс, Даніел Гайл, Вейхе Чжун.

У статті значної уваги приділено важливості галузі інтерпретування у різних сферах життя сучасного світу та його впливу на міжнародні кооперування та комунікації. Засвідчені фактори, які простежуються при перекладі. Авторами статті акцентована увага на професійні якості та навички перекладачів, відповідно засвідчена важливість обширної пам'яті. Визначена відмінність та особливість короткочасної та довготривалої пам'яті. Сформульовано підґрунтя, чому саме короткотривала пам'ять використовується при інтерпретуванні. Описано, яким саме чином та на котрий час, залишається інформація при кожному з видів запам'ятовування. Автори статті звертаються до роботи Робертса, де він формулює кількості блоків інформації, котра запам'ятовується під час STM. Виділені основні теорії, причиною чого є втрата інформації при застосування короткочасної пам'яті. Доповнюючи це, автори звернули увагу на основні вправи для покращення короткотривалої пам'яті. Окреслені різноманітні моделі запам'ятовування, до основних входять: модель пам'яті Кованса, модель зусиль Гайла, модель пам'яті Аткинсона і Шиффріна, модель робочої пам'яті Хітча та Беддлі, модель пам'яті Даро і Фаббро. Розглянуто детальніше модель Гайла та її відмінність від попередніх, також засвідчено етапи та фази, через які проходить перекладач під час перекладу. Висвітлено вплив пам'яті на інші фактори при процесі перекладу. Наведені поради щодо розвитку пам'яті.

Ключові слова: пам'ять, переклад, усний переклад, короткочасна пам'ять, довготривала пам'ять, моделі запам'ятовування.

Постановка проблеми. Пам'ять є фундаментом розвитку та навчання, тому відіграє важливу роль при вивченні іноземних мов. Особливо для перекладачів вона є центральним фактором при вивченні лексики, яка демонструє професійні здібності та навички перекладача.

Очевидним є той факт, що значний та багатогранний запас лексики показує можливості при спілкуванні та навички апелювання до мови. У науковій літературі науковці та вчені акцентують увагу на тому, що існує багато факторів, які впливають на якість перекладу, а саме: кон-

центрація, стресостійкість, увага, але пам'ять виступає найголовнішою у цьому процесі.

Усний переклад є однією з серйозних і зростаючих потреб двадцять першого століття, за допомогою якої повідомлення усно передається з мови оригіналу на мову перекладу. Фактично, усний переклад долає комунікативний розрив і функціонує як комунікативний засіб, у якому повідомлення мовця передається через голос перекладача. Усний переклад відіграє важливу роль у міжнародних установах, таких як Організація Об'єднаних Націй, Європейський Союз та Світовий банк, у яких обговорюється багато життєво важливих світових питань. Дійсно, існують різні способи інтерпретації, кожен з яких вимагає повного відтворення повідомлення [Matsumoto : 7].

Аналіз останніх публікацій та досліджень. Кінтч [12, с. 217] визначив пам'ять як «усе, що людина знає і пам'ятає», а Мацумото та Джуанг вважали, що «пам'ять стосується нашої здатності згадувати минулі події, дії, людей, об'єкти, ситуації, вивчені навички тощо» [Matsumoto : 75]. Для Бруно, «пам'ять – це процес, який включає кодування, зберігання та пошук когнітивної інформації» [Bruno : 11]. Щоб дізнатися більше про пам'ять, слід знати про кодування, зберігання та пошук, які є важливими поняттями для розуміння пам'яті [Marshuetz : 5].

Дослідження короткочасної пам'яті було революціонізовано експериментами британського психолога Алана Д. Беддлі та його колег у 1970-х і 80-х роках. Згідно з їхньою моделлю, короткочасна або «робоча пам'ять» складається щонайменше з двох буферів зберігання: один для зорово-просторової інформації та інший для вербальної інформації. Унікальним аспектом їхньої моделі було включення «центрального виконавчого органу» (також званого «керівною увагою»), який координує діяльність буферів зберігання та маніпулює інформацією. Цю новітню концепцію робочої пам'яті можна порівняти з розумовим робочим простором, а не з простим запам'ятовувачим пристроєм чи каналом «довготривалої пам'яті» [Baddeley : 302].

Згідно з експериментальними даними, на думку Ю. Козелецького, короткочасна пам'ять є головною системою, де відбуваються процеси поточної переробки інформації [Козелецький : 44]. Психологи Патриція А. Ройтер-

Лоренц і Андреа С. Міллер використовували логіку подвійної дисоціації, щоб визначити, чи вербальна та просторова короткочасна пам'ять покладаються на різні нейронні механізми, перевіряючи пацієнта, який пройшов процедуру каллозотомії (розщеплення мозку).

Мета статті. У пропонованій статті маємо на меті подати аналіз такого психологічного терміну як пам'ять у процесі перекладу та визначення ефективних моделей запам'ятовування, а також розглянути ефективні поради щодо покращення короткочасної пам'яті, яка є важливою у процесі усного перекладу.

Виклад основного матеріалу. Треба зазначити, що якісний усний переклад є дуже важливим фактором для розвитку бізнесу в сучасному світі. Великі міжнародні фірми зараз прагнуть вести справи з іншими країнами по всьому світу. Таким чином, усний переклад відіграє важливу та вирішальну роль в успішній взаємодії людей з різних країн, що гарантує успішну кооперацію між ними надалі. Усний переклад об'єднує взаємодію вербальних та невербальних систем перекладача для досягнення найкращого варіанту перекладу. У цьому процесі розуміння мови має велике значення, як і розпізнавання слів, декодування та кодування синтаксичних і семантичних структур повідомлення.

Перекладачі повинні мати відмінну пам'ять і розвинуті навички конспектування. Оскільки більша частина усного перекладу включає пригадування або запам'ятовування оригінального повідомлення, яке потрібно передати іншою мовою, і оскільки усний переклад суттєво залежить від пам'яті, пам'ять є важливим поняттям у сфері усного перекладу, яке має бути розглянутим. Перекладачі застосовують зазвичай короткострокову пам'ять при перекладі через те, що вони мають перекладати частини промови, а не запам'ятовувати усю промову досконально [Marshuetz : 2].

Психологічні дослідження людської пам'яті розрізняють короткочасну пам'ять (STM) і довготривалу пам'ять (LTM). Ідея короткочасної пам'яті просто означає, що ви зберігаєте інформацію протягом короткого періоду часу, не створюючи нейронних механізмів для подальшого пригадування. Довготривала пам'ять виникає, коли ви створили нейронні шляхи для зберігання ідей та інформації, які потім можна зга-

дати через тижні, місяці або навіть роки. Щоб створити ці шляхи, ви повинні зробити свідому спробу закодувати інформацію так, щоб згадати її пізніше. Довготривала пам'ять – це процес навчання. І це, по суті, важлива частина набуття перекладачем знань, оскільки інформація, що зберігається в ЛТМ, може тривати від хвилин до тижнів, місяців або навіть усе життя. Тривалість STM дуже коротка. Це до 30 секунд. Петерсон [Peterson : 193] встановив, що це 6–12 секунд, тоді як Аткинсон і Шиффрін [Atkinson : 177] і Хебб [Hebb : 94] стверджують, що це 30 секунд. Пам'ять при усному перекладі триває лише короткий час. Після завершення перекладацького завдання перекладач переходить до іншого перекладу, часто з іншим контекстом, темою та ораторами. Таким чином, навички пам'яті, які повинні бути розвинуті у усного перекладача це навички STM [Baddeley : 311].

Розглянемо короткострокову пам'ять, яка застосовується найчастіше під час перекладу. Вважається, що короткочасна пам'ять відповідає за обробку інформації в мозку, і вона відповідає за осмислення вхідних даних, отриманих від органів чуття, для перетворення їх у значущі повідомлення. Робертс [Roberts : 27] зазначив: «Інформація (від одного-двох до понад семи блоків інформації) зберігається від 15 до 30 секунд, що якраз достатньо для повторного використання». Фернандес і Кернс [Fernandez : 120] (з посиланням на Джорджа Міллера) також вважали, що короткочасна пам'ять допомагає людям «запам'ятовувати приблизно п'ять-дев'ять біт інформації протягом короткого періоду часу». Короткочасна пам'ять відіграє фундаментальну роль у процесі перекладу. Якщо бути точним, короткочасна пам'ять обробляє звуки мови, щоб розпізнати загальне повідомлення, і допомагає зберігати та своєчасно згадувати таку інформацію. Однак погана короткочасна пам'ять може призвести до пропуску визначальних, підрядних речень і навіть цілого речення.

Робертс [Roberts : 30] вказав на серйозні наслідки поганої короткочасної пам'яті, що призводить до насичення. Насичення може виникнути, коли вихідна та цільова мови синтаксично сильно відрізняються одна від одної, що змушує перекладача зберігати велику кількість інформації на довгі періоди, перш ніж мати можливість переформулювати її. Це насичення може при-

звести до того, що інтерпретатору не вистачить пам'яті для виконання завдання. Більше того, чим вища щільність інформаційного змісту мови оригіналу, тим важче перекладачеві запам'ятати всі порції інформації» [Marshuetz : 4].

Існує три основні теорії щодо того, чому ми забуваємо інформацію з нашої STM:

1) переміщення – наявна інформація замінюється новоотриманою інформацією, коли ємність пам'яті заповнена [Turkovic : 3].

2) розпад – інформація з часом занепадає [Baddeley : 315].

3) втручання – інша інформація, присутня в сховищі, спотворює вихідну інформацію [Gile : 45].

Оскільки короткочасна пам'ять відіграє допоміжну роль для ефективного усного перекладу, є кілька вправ для її зміцнення. Перший – це стендінг, який широко використовується на курсах усного перекладу. Стендування здебільшого використовується для синхронного перекладу, коли перекладач слово в слово повторює за оратором тією ж мовою. Ця вправа змушує перекладача «зберігати та згадувати невеликі групи звуків, слів і фрагментів інформації за відносно короткий проміжок часу» [Zhong : 19]. Друга вправа – «уважне слухання ключових елементів», яке допомагає перекладачеві згадати інформацію пізніше [Zhong : 21]. У цій вправі перекладач слухає описовий або розповідний текст приблизно зі 100 слів, а потім відповідає на різні запитання, такі як «Хто? Чому? Як? Де? Ким? Коли? і Що?». Третій вид вправ, який корисний для короткочасної пам'яті – це візуалізація або створення уявних образів. У цій вправі можна використати мнемонічний прийом для візуалізації опису, який пізніше допоможе у процесі згадування. Візуалізація є хорошою технікою, яку можна використовувати під час судового перекладу, коли перекладач описує те, що бачив свідок, наприклад підозрюваного або місце. Четвертий тип вправ пам'яті відомий як сегментація, під час якої перекладач розбиває великі фрагменти інформації на менші, тому що так легше зберегти та згадати обмежені фрагменти інформації [Marshuetz : 5].

Існують різноманітні моделі запам'ятовування. Серед них варто виокремити наступні: модель пам'яті Кованса, модель зусиль Гайла, модель пам'яті Аткинсона і Шиффріна, модель робочої пам'яті Хітча та Бедді та модель пам'яті Даро

і Фаббро. Кованс у своїй моделі більш звертався до фактору уваги та розкривав її вплив під час усного перекладу, який є також важливим. Модель пам'яті Аткинсона і Шиффріна є дуже хронологічно розписаною та детальною, але нажалі все одно якась частина інформації втрачається. Щоб пояснити відсутні елементи моделі модальної пам'яті Аткинсона та Шиффріна, Хітч і Бедділі запропонували те, що досі вважається однією з найбільш значущих моделей оперативної пам'яті. Їх модель [Baddeley : 13] використовує термін «робоча пам'ять», а не «короткочасна». Цей зсув в термінології додає цінності цьому конкретному способу запам'ятовування. Модель пам'яті Даро і Фаббро застосовна безпосередньо до усного перекладу, оскільки він враховує процес синхронного перекладу та використовує термінологію, призначену для нього. Ця модель пам'яті поділяє пам'ять на робочу пам'ять, концепцію, яку вони прийняли з моделі Бадділі та Хітча та довготривалої пам'яті. Модель Гайла, за думкою авторів статті, є найбільш зв'язною, послідовною та легкою для запам'ятовування, бо вона зображена у лінійній формі. Вона має конкретну послідовність у вигляді ланцюга процесів при перекладі.

З огляду на зазначене, вважаємо за необхідне перейти до детальнішого розгляду однієї з найефективніших, на нашу думку, моделей запам'ятовування – моделі зусиль Гайла.

Одним із підходів до усного перекладу є запропонована Деніелем Гайлом модель на початку 1980-х років. Його модель розглядає короткочасну пам'ять як фундаментальну частину процесу інтерпретації. Головна ідея його моделі полягала в тому, щоб розділити процеси, які відбуваються під час перекладу на різні зусилля. Моделі зусиль розроблені, щоб допомогти перекладачам зрозуміти труднощі перекладу та зробити вибір відповідної стратегії і тактики їх подолання. Вони базуються на дуже необхідних концепціях здатності до обробки, яка необхідна для розумових процесів під час усного перекладу.

Що відрізняє його модель від моделей, запропонованих когнітивними психологами, це те, що він намагається пояснити помилки та упущення, які трапляються під час процесу перекладу. Ці особливості не можна розглядати, як прояв недостатніх мовних здібнос-

тей, відсутність екстралінгвістичних знання або погану подачу вихідного тексту. Тому він поділяє усний переклад на три операційні компоненти: зусилля на аудіювання та аналіз (L), зусилля на виробництво (P) і зусилля на короткочасну пам'ять (M). Його модель припускає, що кожне з цих зусиль потребує уваги, й ці компоненти можуть досягти точки насичення інтерпретатора, що пояснює Гайл у своїй праці «Гіпотези натягнутого канату». Модель зусиль для послідовного усного перекладу має «фазу розуміння», під час якої перекладач слухає вихідну мову та робить нотатки, а також «фазу переформулювання», під час якої цільове мовлення реконструюється з нотаток і довготривалої пам'яті» [Gile : 47]. Таким чином, він складається з двох етапів, які можна підсумувати таким чином у вигляді формули:

Фаза розуміння = L (аудіювання) + N (конспектування) + M (запам'ятовування) + C (координація).

Фаза виробництва = Read (читання) + Rem (запам'ятовування) + P (виробництво) + C (координація).

Під час послідовного перекладу, залежно від сегментів мови, які має перекладач має до 15 хвилин для кодування та збереження інформації.

Модель зусиль Гайла трактується як усний переклад, який є діяльністю, зосередженою на STM короткочасною пам'яттю (Short-term memory), і її можна підсумувати наступним чином: кодування інформації з мови оригіналу + зберігання інформації + вилучення інформації + декодування інформації на мову перекладу.

Отже, пам'ять відіграє визначальну роль при усному перекладі. Пам'ять впливає на всі аспекти синхронного перекладу, аналізу та розуміння дискурсу мовою оригіналу, переформулювання від вихідного мовлення до перекладеного, зберігання, створення та контроль мови. Час для зберігання інформації дуже сильно обмежений [Waughw : 12].

Розглянемо існуючі поради щодо покращення пам'яті для усного перекладача.

1. Спробуйте зрозуміти, що завадило вам зберегти або отримати інформацію.

2. Обсяг короткочасної пам'яті зазвичай обмежений від п'яти до дев'яти біт на інформацію (одиниці пам'яті), і ваша здатність пригадувати залежить від того, наскільки добре ви

можете систематизувати те, що ви почули, знаходячи шаблони. Нехай хтось прочитає серію із семи не пов'язаними з вами числами. Як тільки ви зможете точно повторити серію, спробуйте повторити це у зворотному напрямку. Щоб зробити це, ви повинні бути в змозі зберегти ряд у короткостроковій пам'яті.

3. Розвивайте свої аналітичні навички, читаючи газету чи журнал. Після закінчення кожного оповідання, спробуйте коротко викласти прочитане одним реченням. Робіть це всіма мовами, які ви знаєте.

4. Спробуйте вправу 3 після прослуховування новин або ток-шоу на радіо чи телебаченні. Викладіть основну думку одним реченням.

5. Для наведених нижче вправ попросіть когось прочитати газетну чи журнальну статтю в диктофон або записати розмову чи інтерв'ю з радіо чи телебачення. Записуйте все довші тексти, коли ваші навички вдосконалюються. Ви будете тільки повторювати почуту інформацію тією ж мовою і не перекладати її.

а. Прослухайте уривок, не конспектуючи, і спробуйте повторити якомога більше.

б. Прослухайте уривок і запишіть ключові слова, які допоможуть запам'ятати зміст. Потім повторіть якомога більше інформації. Порівняйте досягнуті результати з нотами і без. Що спрацювало для вас найкраще?

в. Слухаючи уривок, спробуйте звести його до кількох значущих одиниць. Об'єднайте інформацію в групи. Наприклад, якщо людина повинна була перерахувати школи, які вона відвідувала, і предмети, які вона вивчала, можна згрупувати школи за місцем розташування та предмети, що вивчаються, за темами. Числа можна групувати так, як люди повторюють номери телефонів або номери соціального страхування групами по двоє, троє або чотири числа, а не як рядок непов'язаних чисел.

д. Не дозволяйте своїм думкам впливати на ваше відтворення слів оратора, навіть якщо у вас є тверда думка щодо предмета. Зверніть

пильну увагу на своє реагування на текст під час аудіювання та підтримування того самого рівня мови як і у доповідача [Zhong : 54].

Висновки. Підсумовуючи все вищезазначене, окреслимо той факт, що пам'ять виступає важливим фактором у повсякденному житті різноманітних людей з різних галузей, оскільки люди стикаються з процесом запам'ятовування кожен день, не зважаючи на те, чи то потреба запам'ятати список продуктів, чи новий номер телефону. В той час для перекладача вона є фундаментально важливою. Ця професія потребує беззупинного навчання, покращення лексики, фонетики, вивчення нових сленгів та взагалі простеження змін, які трапляються у світі. А конкретно для усного перекладача пам'ять ще більш застосована у професійному житті, це виступає у вигляді того, що потрібно не тільки запам'ятовувати нові слова та вирази, а треба ще запам'ятовувати думки людини, котру ти перекладаєш, стежити за її емоціями, вербальними та невербальними діями з метою кращого перекладу. Існують різноманітні методики, способи та лайфхаки щодо покращення пам'яті. Вчені використовують два терміни, окреслюючи пам'ять короткочасну та довготривалу.

Короткочасна пам'ять (STM) відіграє важливу роль в інтерпретації. Коли ми отримуємо вихідні дані з навколишнього середовища, вони передаються в наші сенсорні регістри, де залишаються менше секунди. Повідомлення кодується у формі акустичних, візуальних або семантичних даних, а потім переходить до нашого STM. Після цього етапу повідомлення може переміститися в нашу довгострокову пам'ять (LTM), де воно залишиться назавжди. Це залежатиме від того, чи повідомлення буде закодоване та повторене. Якщо ні, повідомлення буде забуто. Дані в LTM перекладачів допоможуть їм помістити почуту інформацію в контекст, але STM надає негайну допомогу, без якої вони не зможуть функціонувати належним чином.

ЛІТЕРАТУРА

1. Вправи для послідовного перекладу (2001). URL: <https://www.courts.michigan.gov/49f693/siteassets/court-administration/access-temporary/foreign-language/consecutiveexercises.pdf>
2. Козелецький Ю. Психологічна теорія вирішення. Москва : Прогрес, 1979. 415 с.
3. Atkinson, R. L., Stiffrin, R. M. (1968). Human memory: A proposed system and its control processes, in K. W. Spence and J. T. Spence (eds.), *The psychology of learning and motivation*. Vol.2. London : Academic Press.
4. Baddeley, A. D. (1966). The influence of acoustic and semantic similarity on long term memory for word sequences, in *Quarterly Journal of Experimental Psychology*, 18, 302–309.

5. Baddeley, A. D., Hitch, G. (1974). Working memory.
6. Baddeley, A. D., Thompson, N., and Buchanan, M. (1975). Word Length and the Structure of Memory , in *Journal of Verbal Learning and Verbal Behaviour*, 1 , 575–589.
7. Baddeley, A. D. (2000). The episodic buffer: a new component of working memory?
8. Bruno, F. J. (2002). *Psychology: a self-teaching guide*. New Jersey : John Wiley & Sons, Inc.
9. Baker, Mona, Gabriela, Saldanha (2009). *Routledge Encyclopedia of Translation Studies*. Taylor & Francis e-Library
10. Fernandez, E. M., & Cairns, H. S. (2010). *Fundamentals of psycholinguistics*. WILEY-BLACKWELL A John Wiley & Sons, Ltd., Publication.
11. Gile, D, 1995b, *Basic Concepts and Models for Interpreter and Translator Training*, Amsterdam & Philadelphia : John Benjamins.
12. Hebb, D. O. (1949). *The organization of behavior; a neuropsychological theory*. Wiley.
13. Keppelk, G., and Underwood, B. (1962). Proactive Inhibition in Short-term Retention of Single Items. In *Journal of Verbal Learning and Verbal Behaviour*, 1, 153–161.
14. Kintsch, W. (1998). *Comprehension: a paradigm for cognition*. Cambridge: Cambridge University Press.
15. Marshuetz Ferguson (2017). Short-term memory. URL: <https://www.britannica.com/science/short-term-memory>
16. Matsumoto, D. & Juang, L. (2007). *Culture and psychology* (4th Ed.). New York : Thomson Wadsworth.
17. Naseri, M. (2017). The Importance of Memory and Notetaking in the Process of Interpreting. Pp. 1–5 URL: https://www.researchgate.net/publication/346680753_The_Importance_of_Memory_and_Notetaking_in_the_Process_of_Interpreting
18. Peterson, R. L., and Peterson, M. J., (1959). Short term retention of individual items, in *Journal of Experimental Psychology*, 58, 193–198.
19. Roberts, R. P. (2014). Enhancing short-term memory for accurate interpreting.
20. The Importance of Listening and Short-Term Memory in Interpreting. URL: <https://translationjournal.net/April-2016/the-importance-of-listening-and-short-term-memory-in-interpreting.html>
21. Turković, M. (2013). Memory in interpreting. URL: <https://zir.nsk.hr/islandora/object/ffos%3A1376/datastream/PDF/view>
22. Waughw, N.,and Norman, D. (1965). Primary Memory, in *Psychological Review*, 72, 89–104.
23. Zhong, W. (2003). Memory Training in Interpreting. URL: <https://translationjournal.net/journal/25interpret.htm>

REFERENCES

1. Vpravy dlia poslidovnoho perekladu [Exercises for consecutive interpreting]. (2001). Available at: <https://www.courts.michigan.gov/49f693/siteassets/court-administration/access-temporary/foreign-language/consecutiveexercises.pdf>
2. Kozeletskyi, Yu. (1979). *Psykhologichna teoriia vyrishennia* [Psychological theory of resolution]. Moscow : Progress. 415 p.
3. Atkinson, R.L., Stiffirin, R.M. (1968). Human memory: A proposed system and its control processes, in K. W. Spence and J. T. Spence (eds.), *The psychology of learning and motivation*. Vol. 2. London : Academic Press.
4. Baddeley, A.D. (1966). The influence of acoustic and semantic similarity on long term memory for word sequences, in *Quarterly Journal of Experimental Psychology*, 18, 302–309.
5. Baddeley, A.D., Hitch, G. (1974). Working memory.
6. Baddeley, A.D., Thompson, N., and Buchanan, M. (1975). Word Length and the Structure of Memory , in *Journal of Verbal Learning and Verbal Behaviour*, 1 , 575–589.
7. Baddeley, A.D. (2000). The episodic buffer: a new component of working memory?
8. Bruno, F. J. (2002). *Psychology: a self-teaching guide*. New Jersey: John Wiley & Sons, Inc.
9. Baker, Mona, Gabriela, Saldanha (2009). *Routledge Encyclopedia of Translation Studies*. Taylor & Francis e-Library
10. Fernandez, E. M., & Cairns, H. S. (2010). *Fundamentals of psycholinguistics*. WILEY-BLACKWELL A John Wiley & Sons, Ltd., Publication.
11. Gile, D, 1995b, *Basic Concepts and Models for Interpreter and Translator Training*, Amsterdam & Philadelphia: John Benjamins.
12. Hebb, D. O. (1949). *The organization of behavior; a neuropsychological theory*. Wiley.
13. Keppelk, G., and Underwood, B. (1962). Proactive Inhibition in Short-term Retention of Single Items. in *Journal of Verbal Learning and Verbal Behaviour*, 1, 153–161.
14. Kintsch, W. (1998). *Comprehension: a paradigm for cognition*. Cambridge: Cambridge University Press.
15. Marshuetz Ferguson (2017). Short-term memory. Available at: <https://www.britannica.com/science/short-term-memory>
16. Matsumoto, D. & Juang, L. (2007). *Culture and psychology* (4th Ed.). New York : Thomson Wadsworth.
17. Naseri, M. (2017). The Importance of Memory and Notetaking in the Process of Interpreting. Pp. 1–5. Available at: https://www.researchgate.net/publication/346680753_The_Importance_of_Memory_and_Notetaking_in_the_Process_of_Interpreting
18. Peterson, R.L., and Peterson, M.J., (1959). Short term retention of individual items , in *Journal of Experimental Psychology*, 58, 193–198.

19. Roberts, R. P. (2014). Enhancing short-term memory for accurate interpreting.
 20. The Importance of Listening and Short-Term Memory in Interpreting. Available at: <https://translationjournal.net/April-2016/the-importance-of-listening-and-short-term-memory-in-interpreting.html>
 21. Turković, M. (2013). Memory in interpreting. Available at: <https://zir.nsk.hr/islandora/object/ffos%3A1376/datastream/PDF/view>
 22. Waughw, N., and Norman, D. (1965). Primary Memory, in *Psychological Review*, 72, 89-104.
 23. Zhong, W. (2003). Memory Training in Interpreting. Available at: <https://translationjournal.net/journal/25interpret.htm>
-

O. YU. HERASYMENKO

*Assistant at the Department of Foreign Philology, Ukrainian Studies
and Social and Law Disciplines,*

*Donetsk National University of Economics and Trade named after Mykhailo Tugan-Baranovsky, Kryvyi Rih,
Dnipropetrovsk region, Ukraine*

E-mail: gerasimenko_ou@donnuet.edu.ua

<http://orcid.org/0000-0002-0539-1165>

A. M. NAZARYAN

*3rd Year Student at the Department of Foreign Philology, Ukrainian Studies
and Social and Law Disciplines,*

*Donetsk National University of Economics and Trade named after Mykhailo Tugan-Baranovsky, Kryvyi Rih,
Dnipropetrovsk region, Ukraine*

E-mail: nazaryan_am@donnuet.edu.ua

<http://orcid.org/0000-0003-4090-9721>

MEMORY ROLE WHILE INTERPRETING

The presented article is devoted to the study of the comprehensive term "memory", its importance and influence on the quality of interpretation. It is outlined that memory, as a term, refers to the spheres of psychology and biology, and this concept is not fully formulated, since each scientist from the given spheres formulates and interprets the meaning of memory in a different way, and in addition to this, the process of memory tying in a similar manner is a controversial issue. The authors of the article substantiate the influence and importance of memory in the process of oral translation. The work analyzes the scientific works of such scientists and scholars in the field of interpretation and memory as: Alan D. Baddley, Roberts, Fernandez and Cairns, Daniel Gile, Weihe Zhong.

The article pays considerable attention to the importance of the field of interpretation in various spheres of life in the modern world and its influence on international cooperation and communications. Evidence factors that can be traced during translation. The authors of the article emphasized the professional qualities and skills of translators, and the importance of an extensive memory was proven accordingly. The difference and feature of short-term and long-term memory is defined. The basis for why short-term memory is used in interpretation is formulated. It is described in what way and for what time the information remains with each type of memorization. The authors of the article refer to the work of Roberts, where he formulates the number of blocks of information that are memorized during STM. The main theories are identified, the reason of which is the loss of information when using short-term memory. Complementing this, the authors drew attention to basic exercises for improving short-term memory. A variety of memory models are outlined, the main ones include: Covance's memory model, Gile's effort model, Atkinson and Shiffrin's memory model, Hitch and Baddley's working memory model, and Daro and Fabbro's memory model. Heil's model and its difference from the previous ones are considered in more detail, and the stages and phases that the translator goes through during translation are also evidenced. The impact of memory on other factors during the translation process is highlighted. Tips for memory development are provided.

Key words: memory, translation, interpreting, short-term memory, long-term memory, memory models.